

L'ARXIU DE LA PARROQUIA DE SANT PERE

El dia 4 de desembre de 2005, es presenta i es fa públic en un acte col·lectiu l'arxiu de la parròquia de Sant Pere de Masquefa, per donar a conèixer a tots els vilatans de Masquefa una nova eina de treball molt valuosa per l'estudi de la història local.

L'església catòlica reglamentarà i farà obligatori el registre sacramental durant la 24ena sessió del Concili de Trento, l'onze de novembre de 1563. La nova normativa tridentina arribarà a Catalunya via Concili de Tarragona (1564-1566). La difusió completa la imposarà el Ritual Romà del papa Pau V, el 17 de juny de 1614, això comptarà amb l'obligació de tota parròquia d'enregistrar els baptismes, matrimonis, sepultures, així com les confirmacions i el registre de l'obligació de confessar i combregar al menys una vegada a l'any per Pasqua Florida, també anomenada comunió pasqual.

Seguint la normativa del Concili de Trento totes les parròquies varen iniciar el seu propi registre sacramental, on eren inscrites totes les persones que rebien algun sacrament i per tant es poden extreure dades de població tant nominatives com agregades.

La parròquia tal i com ho definia l'historiador Jordi Vidal i Pla en el 1er seminari d'Estudis d'Història Local i Comarca l'any 1987, com a institució i demarcació territorial tingué en el món medieval i modern una importància comparable a la d'altres institucions com els castells i els municipis.

Aquest paper protagonista anirà decaient a partir del S.XIX, fonamentalment arran dels processos desamortitzadors; la parròquia a més, en els segles pre-industrials era un element comú a tota la població...la parròquia actuà en vessants tant diferenciades com son la caritat, els registres pre-estadístics o el manteniment de l'ordre públic...la parròquia fou el centre de l'organització social de la comunitat i també jugà un paper important en l'àmbit econòmic, era una institució que generava rendes i sobretot rebia rendes. Els elements d'aquesta recaptació no eren només les activitats litúrgiques sinó també derivada de l'actuació de la parròquia com a propietària de terres, com a censalista o com a receptora de drets d'origen feudal.

El paper que juguen els arxius parroquials, es fonamental per conèixer el desenvolupament demogràfic, social, econòmic i cultural dels pobles i de tota l'activitat que generava la comunitat parroquial.

El quadre de classificació del fons parroquial de Sant Pere de Masquefa, conté informació estructurada en 10 apartats:

- 1) **COMUNITAT:** Bens de la comunitat, Censos, Propietats i patrimoni, Administració, Correspondència, Comptabilitat, Culte i Obra, Factures, Rebutis, Rectorats, Nomenaments.
- 2) **OBRA:** Llibres d'Obra, Comptes d'obra, Reglaments d'obra i Actes de la Junta.
- 3) **REGISTRE PARROQUIAL:** sacramentals, Baptismes, Comunió Pasqual, Confirmacions, Òbits, Llicències matrimonials, Visites pastorals, Padró d'habitants, etc...
- 4) **CULTE:** Misses, Setmanaris, Fundacions de Beneficis, Causes Pies....
- 5) **CONFRARIES I ASSOCIACIONS:** Confraries, Sant Cosme i Sant Damià, Mare de Deu del Carme, Verge de Montserrat, Filles de Maria, Acció Catòlica....
- 6) **FONS NOTARIAL:** Testaments, Capítols matrimonials, Pergamins, Violari Procés Judicial, Actes Notarials.
- 7) **COL·LECCIONS:** Cants, Goigs, Càntics, Caramelles, Estampes d'oracions.....
- 8) **COL·LECCIÓ GRÀFICA:** Plànols, Fotografies, Gravats.
- 9) **OCI, CULTURA, I ACTIVITATS PARROQUIALS:** Creació Club de Futbol, Grup teatral Letizia(Administració, Comptabilitat, Directoris, Funcionament del grup, Publicacions, Plànols i fotografies), Catequesi i Viatges parroquials.
- 10) **HEMEROTECA:** Publicacions periòdiques, Full Parroquial, Ecclesia, Publicacions no periòdiques i Fulls de propaganda.

Els registres conservats en l'arxiu parroquial de Sant Pere, van ser guardats durant la guerra civil en cases particulars de veïns de Masquefa, així es van pogué salvar de ser cremats com va succeir en altres pobles, en canvi, ningú va poder salvar i conservar íntegrament tots els registres de l'arxiu municipal que es van fer desaparèixer per tal de reduir la brutal repressió imposada pel bàndol franquista. Així doncs, podem dir que l'arxiu parroquial, constitueix avui la font més important que conservem per estudiar el comportament demogràfic, socio- laboral, econòmic i cultural dels masquefins que van viure i morir des de el SXVII fins al SXIX.

Xavier Pérez Fornés

Fonts:

- Torrents, A; Valls, M; Bayona, J: “ Inventari dels arxius sacramentals del Penedès S XVII-XIX”. Centre d'Estudis Demogràfics. 2001
- APM